

MEDIJI O ZDRAVSTVU

sreda, 20. jul 2022.godine

RTS- Kon: Jedna osoba sada može da zarazi do 20 ljudi, ali je ovo postala blaga bolest

RTS- Raste broj pregleda u kovid ambulantomama, klinička slika poput one u januaru

N1- Direktor KBC „Dragiša Mišović“: Ulazak u kovid režim bio bi poguban

POLITIKA- Četvrta doza „stare“ vakcine može da spase život

Kon: Jedna osoba sada može da zarazi do 20 ljudi, ali je ovo postala blaga bolest

Epidemiolog Predrag Kon rekao je za RTS da u zdravstvenim ustanovama maska treba da se nosi obavezno, jer nam se dešavaju zaražavanja u njima, a obavezna je maska i u socijalnim ustanovama. Omikron se razgranao i sada jedna osoba može da zarazi njih dvadeset, ali je ovo ipak postala blaga bolest, kaže Kon.

Epidemiolog Kon rekao je gostujući u Beogradskoj hronici da on nosi masku u zatvorenom prostoru gotovo uvek, na poslu nosi tokom čitavog radnog vremena.

"U zdravstvenim ustanovama maska treba da se nosi obavezno, jer nam se dešavaju zaražavanja u zdravstvenim ustanovama. Obavezna je maska i u socijalnim ustanovama, jer tamo možemo da zarazimo nekog ko može da dobije tešku formu i da ne daj bože strada" istakao je Kon.

Prema njegovim rečima, nošenje maske je i dalje vrlo značajno, svaka maska vredi i bolje je nego da čovek nema ništa, tamo gde ne može da se drži distanca, u zatvorenom prostoru, maska je apsolutno korisna.

Napomenuo da ako govorimo koja je najsigurnija maska, to su onda one poput N95, one daju zaštitu adekvatnu za ovu situaciju.

"Krizni štab postoji, ali se dugo ne sastavlja, ali postoji. Epidemiolozi Kriznog štaba su međusobno u komunikaciji. Virus se značajno izmenio i mi u Srbiji imamo samo omikron, nema više delte", istakao je epidemiolog.

Kon je podsetio da je nekada jedna osoba mogla da zarazi 2,3 osobe, pa se taj broj povećavao na 5,6, sada se to višestruko povećava i od jedne osobe može da se zarazi više od 15 osoba, blizu 20.

Oblici bolesti blaži

"To je tako što se tiče potencijala zaražavanja, ali je dobra vest što su oblici bolesti blaži. Omikron se jako razgranao, imamo puno mutacija. U Srbiji imamo BA1, BA2 koji zovemo stelt, ima BA4 – kentaur i BA5 koji ima ogroman potencijal, koji je u junu imao samo jedan procenat, a sada je došao na 28 odsto", istakao je Kon.

Prema njegovom mišljenju, Krizni štab nema šta da kaže.

"Zabrane i kovid propusnice više nemaju nikakvog smisla jer BA5 zaobilazi imunitet, bilo da je stvoren vakcinacijom ili infekcijom. I BA5 može da se dobije jako brzo, ponovo. Mi ne znamo zašto je tako. I ne znamo zašto nema očekujućeg imuniteta koji smo naučili da imamo", napomenuo je epidemiolog.

I povrh toga, Kon kaže da je neophodna temeljna zaštita vakcinacijom.

"Oni koji nisu primili buster treba da prime. Nema šta da čekaju. Skoro da je obavezujuće za one starije i imunokompromitovane, to spasava živote i teške forme. Ne sme da bude iznenađenje da broj zaraženih dostigne 10.000. Naredne dve nedelje će biti porast, ali opet naglašavam, ovo je postalo blaga bolest", istakao je Kon

On je snažno preporučio maske u zatvorenom prostoru i buster dozu, jer će biti onih koji će teško proći.

"Mi ne možemo da promenimo evolutivni tok virusa", zaključio je Kon.

Raste broj pregleda u kovid ambulanzama, klinička slika poput one u januaru

U Srbiji je povećan broj pregleda u kovid ambulanzama, a u pojedinim se beleži čak četiri puta veći broj pregleda u odnosu na raniji period.

Koordinatorica kovid ambulante Senjak Tijana Blagojević rekla je za Tanjug da je juče broj pregleda kod njih premašio 160, što je znatno veći broj u odnosu na pre mesec dana, kada ih je bilo između 30 i 40.

"I danas, nažalost, očekujemo tu brojku. Kako nam trend pokazuje, u odnosu na prošlu nedelju, iz dana u dan se povećava broj zaraženih, pa očekujemo i mi veći broj pregleda", rekla je dr Blagojević.

Ona je ukazala da se u kovid ambulanzama pojavljuju uglavnom oni koji su se vratili sa godišnjih odmora, kao i da se veliki broj građana javlja na pregled posle letovanja u Grčkoj.

"Nešto je veći broj ljudi koji dolaze, a koji su ranije imali kovid, nešto ozbiljniju kliničku sliku, ili koji nisu vakcinisani. Ima i vakcinisanih, ali su blaže kliničke slike kod onih koji su primili tri ili četiri doze", rekla je Blagojevićeva.

Klinička slika slična onoj iz januara

Kaže i da je klinička slika sada slična onoj iz januara i februara, kada se pojavio omikron soj, pa su glavni simptomi povišena temperatura, glavobolja, bol u i u grlu, kašalj.

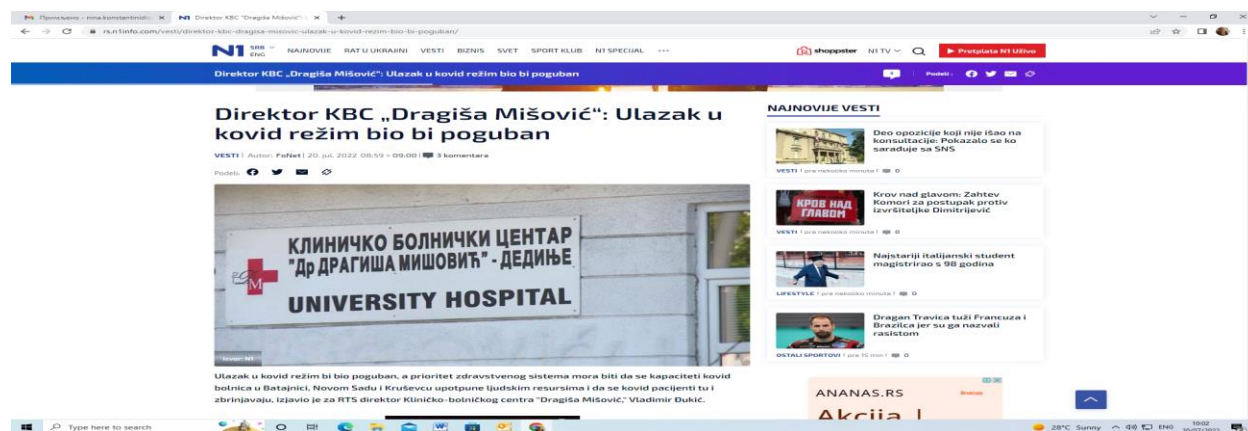
"U poslednje vreme nas brine nešto manji broj slučajeva, kod kojih je temperatura visoka, prelazi 39 stepeni i traje par dana i uz analgetike, lekove za snižavanje temperature, čak i uz antibiotsku terapiju", ukazala je Blagojević.

Kada je reč o terapiji, navela je da se za kovid uglavnom koriste antivirusni lekovi, pa u toj kovid ambulanti prepisuju favipiravir, molnupiravir, paklovid, koji su se pokazali dobri u prvih pet dana bolesti, a ukoliko se kasnije stanje zakomplikuje, nekom bakterijskom infekcijom, uključuju se i antibiotici.

Inače, zbog većeg broja pregleda i zaraženih korona virusom, od juče je radno vreme kovid ambulanti ponovo od sedam do 20 sati.

Takođe, ambulante u Beogradu, u ulicama Cara Dušana 178 u Zemunu i u Knez Danilovoj 16 na Paliluli, radiće 24 sata, svakog dana.

U Srbiji je juče potvrđen 3.291 novi slučaj korona virusa, od 11.895 testiranih.

Direktor KBC „Dragiša Mišović“: Ulazak u kovid režim bio bi poguban

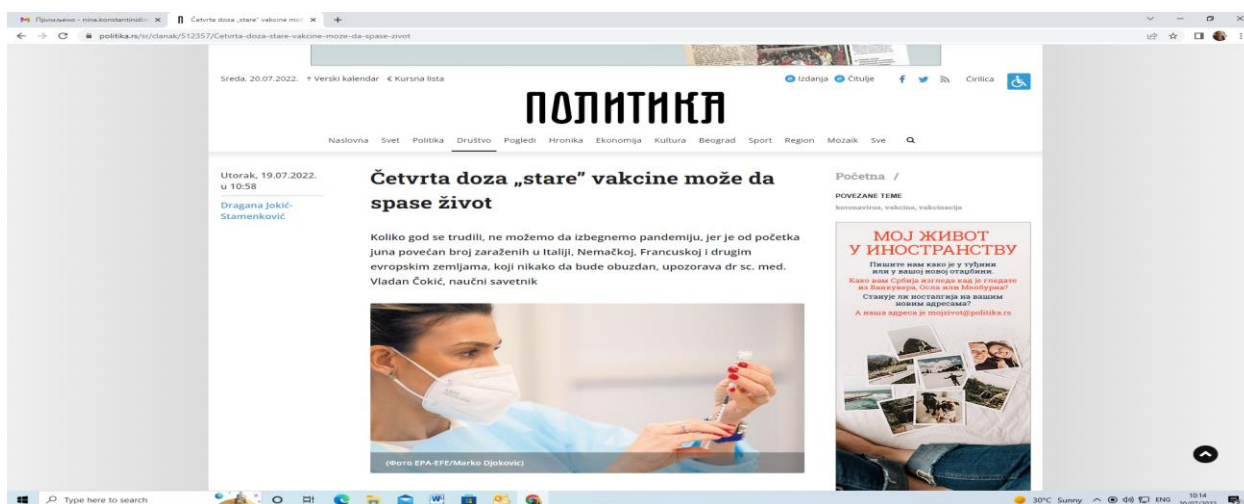
Ulazak u kovid režim bio bi poguban, a prioritet zdravstvenog sistema mora biti da se kapaciteti kovid bolnica u Batajnici, Novom Sadu i Kruševcu upotpune ljudskim resursima i da se kovid pacijenti tu i zbrinjavaju, izjavio je za RTS direktor Kliničko-bolničkog centra "Dragiša Mišović," Vladimir Đukić.

Đukić je podsetio da je u tim bolnicama na raspolaganju 1.500 postelja i da su potpuno opremljene, ističući da je zbrinjavanje kovid pacijenata u te tri bolnice preduslov da zdravstveni sistem „živi i radi normalno“.

Kada je reč o kapacitetima sopstvene institucije, napomenuo je da su zdravstveni radnici minimalno koristili godišnje odmore, kao i da su im ostali neiskorišćeni odmori za 2021. godinu.

„Trudili smo se da odmaramo ljude, ali to je bilo nemoguće“, rekao je Đukić i dodao da je u KBC „Dragiša Mišović“ u radni odnos u protekle dve godine primljeno 90 novih lekara.

ПОЛИТИКА

Četvrta doza „stare“ vakcine može da spase život

Koliko god se trudili, ne možemo da izbegnemo pandemiju, jer je od početka juna povećan broj zaraženih u Italiji, Nemačkoj, Francuskoj i drugim evropskim zemljama, koji nikako da bude obuzdan, upozorava dr sc. med. Vladan Čokić, naučni savetnik

Kada pogledate oko sebe, malo je onih za koje nije potvrđeno da su se zarazili virusom korona ili su ga izbegli jer su bili vakcinisani. Virus uveliko mutira i probija imunitet i vakcinisanih i prethodno zaraženih ranim varijantama virusa, a mi u Srbiji još na raspolaganju imamo samo vakcine namenjene za zaštitu od početnog kineskog soja, upozorava dr sc. med. Vladan Čokić, naučni savetnik na Institutu za medicinska istraživanja Univerziteta u Beogradu. Ove, sada već „stare“ vakcine ne mogu da spreče zaražavanje novim sojevima virusa korona – naglašava za „Politiku“ dr Čokić. Međutim, mogu, kaže, da ublaže simptome korone i sačuvaju živote starijih i pacijenata s hroničnim rizičnim bolestima. Zato bi oni, ipak, trebalo da odu po četvrtu dozu, smatra naš sagovornik.

Mnogo je pitanja ovih dana kada se povećava broj obolelih od virusa korona. Da li uzeti vakcine za kineski soj nakon pet-šest meseci od prethodne doze ili zaražavanja, ili čekati nove za delta ili omikron sojeve, najavljene za jesen? Da ne hajemo za koronu jer su simptomi omikron sojeva blagi ili bi trebalo da se pridržavamo epidemioloških mera, nosimo maske i izbegavamo gužve? Da li možemo da živimo pod staklenim zvonom ili da izlažemo naš imun sistem virusima? Da li deci dozvoliti redovno školovanje, kao u Francuskoj, ili ih zatvoriti u sobe sa onlajn nastavom zarad sprečavanja širenja kovida 19?

– U svim ovim dilemama i isfabrikovanim sumnjama mi smo se pogubili s tragičnim posledicama. Virus korona je ostavio traga i još je tu, a pola nacije se i dalje više boji vakcine nego kovida 19. I uz to smo došli u stanje da se epidemija kontroliše prokužavanjem, a ne vakcinacijom kao epohalnim dostignućem u preventivnoj medicini. Koliko god se trudili, ne možemo izbeći pandemiju, čija sadašnja slika izgleda ovako: od početka juna imamo povećanje broja zaraženih u Italiji, Nemačkoj, Francuskoj i drugim

evropskim zemljama, koje nikako da obuzdaju virus. Sličnu situaciju imali smo prošle godine sa širenjem zaraze delta sojem od polovine juna, ali se sadašnja omikron varijanta mnogo brže širi jer već imamo oko 2.000 zaraženih dnevno. A prošle godine smo taj broj zaraženih dostigli tek u drugoj polovini avgusta. Epidemiološke mere nisu na snazi i zato bismo morali da se osvrnemo na trenutak kada smo oko Nove godine takođe imali oko 2.000 zaraženih na dan, pa je ta cifra za samo deset dana premašila čak 10.000 dnevno zaraženih – upozorava Čokić.

Dodaje da sada imamo privremeno povoljne faktore u odnosu na pomenuti januar: kraće zadržavanje u zatvorenim prostorima zbog toplijeg vremena i prethodna zaražavanja, koja su pojačala imunitet građanstva.

– To će usporiti širenje korone, ali ne i zaustaviti. Lekari i zdravstveno osoblje treba da se sprema za novi iscrpljujući izazov, a Srbija neka živi svoj paralelan život kao i do sada – ističe naš sagovornik iz Instituta za medicinska istraživanja.

On se osvrće i na kod nas trenutno aktuelne podvarijante omikron virusa korona, među kojima je i najnovija BA.2.75, popularno nazvana kentaur, koja ima čak osam novih mutacija u odnosu na prethodnu formu tog soja. Interesantno je, ističe, da se samo ređaju varijante omikrona, a da se ne pojavljuje sasvim novi soj, dok je pre omikrona sve novo što se pojavilo bilo veoma drugačije od aktuelnog soja koji je kružio u populaciji.

– To nam govori da je virus korona možda konačno pronašao evolucionu nišu u kojoj mu je ovaj oblik najbolje izdanje. I sada se samo modifikuje, petljajući po marginama, da bi stekao male prednosti bez mogućnosti evolucije u drastično različite nove sojeve, opasne po ljudski život. Ipak, nije dobro što bi sadašnji, veći broj mutacija kod podvarijante omikrona nazvane kentaur mogao da dovede do izostanka imunološkog odgovora vakcinisanih ili ranije zaraženih. Što, u stvari, znači olakšanu zarazu populacije ovom najnovijom omikron varijantom korone – upozorava dr Čokić.

Ovaj istraživač naglašava da podvarijante omikrona, kakva je i kentaur, nisu blaži virusi korona, već da su vakcinacija i prirodno prokužavanje doprineli razvoju opšteg imuniteta građana, koji sprečava pojavu težih simptoma, naknadnih komplikacija i smrtnih ishoda. Zaraženi novom varijantom korone kentaur imaju, navodi doktor, najčešće simptome karakteristične za omikron – a to su kašalj, umor, zapašenje ili curenje iz nosa i upaljeno grlo. Antrfile

Brojke iz različitih izvora se ne slažu

Dr Vladan Čokić upozorava da su, prema Republičkom zavodu za statistiku, od januara do maja ove godine u Srbiji preminule 52.602 osobe, od čega od kovida njih 3.367, prema institutu „Milan Jovanović Batut“, a da su u istom periodu 2019. umrle 44.604 osobe. Znači da je u ovogodišnjih prvih pet meseci umro 4.631 stanovnik više. Ova razlika u mortalitetu, kaže, mogla bi se pripisati neevidentiranim preminulim osobama od kovida 19, zastoju zdravstvenog sistema zbog korone i lošem lečenju ostalih bolesti i postkovid pogoršanju zdravstvenog stanja zaraženih.

– Zajednički faktor koji uzrokuje bilo koji od ta tri razloga povećane smrtnosti Srba je postojanje kovida 19 u zemlji Srbiji sa 47 odsto dvostruko vakcinisanih i više od dva miliona zvanično zaraženih potvrđenih testovima. To nam govori da korona ostavlja posledice i još odnosi živote u Srbiji i da bi trebalo da se zapitamo da li je opravdano što joj pristupamo s relaksiranim merama – ističe dr Čokić.

On podseća i na pogubnu statistiku da je u Srbiji u 2020. i 2021. preminulo 46.666 ljudi više u odnosu na prosek u prethodnih deset godina, na osnovu izveštaja Republičkog zavoda za statistiku, dok je zvanično prema Institutu „Milan Jovanović Batut” od kovida 19 umrlo 12.714 pacijenata u te dve godine.

– Znači da smo u ove dve godine izgubili 33.952 stanovnika više od proseka. Bilo bi dobro da se ispita od čega su nam umrli toliki ljudi – apeluje dr Čokić.